Anul I Nr. 8

4 pagini 3 Lei

DUMINICĂ 24 NOEMBRIE 1940

ÎNVIEREA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI
Str. Popa Petre No. 42 Etaj III
Telefon 2.33.55

DIRECTOR
TOMA VLĂDESCU

ABONAMENTE
Pentru particulari 180 lei pe an
Pentru instituții 2000 lei pe an

SĂPTĂMÂNAL DE POLITICĂ ȘI CULTURĂ ROMÂNEASCĂ

Inscris la Tribunalul Ilfov Registrul periodicelor sub Nr. 10/940

Impiedicați să continuăm din cauze cu totul streine de noi, INVIEREA își reia astăzi apariția săptămânală, în nădejdea că nimic nu va mai zădarnici în viitor vieața ei atâta de necesară

Incepând lucrul nostru de aici, editorii își amintesc că nu am simțit nevoia acelui manifest-program, solemn afișat totdeauna în fruntea primului număr și no am făcut nici obicinuita profesie de credință care încearcă să dea identitate și să justifice oarecum apariția unui ziar... Poate am fugit într'adevăr de locurile comune, — până la toate riscurile! Nu era însă numai atât! Dar noi aveam mai ales sentimentul că eram așteptați — să ni se îngădue s'o spunem! Și mai aveam deopotrivă orgoliul să credem că 15 ani de contact, zilnic aproape, cu publicul nostru cititor de ziare, sau chiar de publicații culturale numai, însemnau un capital de credințe care-și aveau anumite rosturi publice bine fixate și poate făceau puțin din numele unui om un program... Dar ca orice capital, și acesta de care vorbim noi, al nostru — singurul pe care-l avem, de altfel! — simțeam bine că ne constitue nu mai puțin o gravă obligație pe care trebuia s'o împlinim. Obligația de a face rodnic capitalul acesta — obligația de a servi într'un singur cuvânt, așa cum foarte puțini se pricep și mai puțini se hotărăsc s'o facă.

Intreprinderile de presă au început să ia puțin ritmul antipatic, precipitat, mecanic, destul de comercial al vremilor în care trăim. Moștenirea răposatului Kalman Blumenfeld a lăsat destule urme la noi, — și mă tem că n'am prea băgat de seamă, că n'am priceput destul obscura imixtiune iudaică în cerneala chiar, și în sângele nostru aproape... Firma comercială cum în acest singur lucru se rezumă de câtva timp atâtea din ziarele noastre — și de aceea ele n'ar mai imagina să trăiască altfel decât sub legile grele, de fier, ale câștigului și ale celei mai severe comptabilități... Ca o băcănie, ca o bancă, sau ca o moșie, un ziar se pare că trebue și el „să producă". Trebue să-și hrănească oamenii mai întâi, desigur! Mai grav e însă că trebue să hrănească și ambițiile lor... Acestea sunt cele mai lacome!

Știu, firește. Mizeria face ca să nu se poată trăi cu vânt și cu aer... Nici cu idealuri, numai — o știm! Este povara cărturarilor noștri care ne leagă — și care-și reclamă din noi, cele mai sumbre drepturi! Cunoaștem desigur aceste grele servituți care comandă multe din activitățile noastre, știm fără îndoială, — spre deosebire de alții, atâția! — că ele sunt ireductibile, că nu este aproape nimic de făcut, dar mai ales știm că în închisoarea lor în care cu toții trăim, „fericit" nu s'ar chema decât acela care izbutește să respire totuș cu altă figură de om.

LUPTA NOASTRĂ, ZIARUL NOSTRU

— Menirea cărturarilor și rostul Presei —

de TOMA VLĂDESCU

MIHAIL EMINESCU

Cărturarii democrați și adevărul lor

Câți dintre noi năzuesc însă spre această luminoasă figură, câți izbutesc să înfrunte rânjetul negru al unei vieți care de atâtea ori ne coboară! Omul nou? El n'ar fi decât omul pe care îl imaginăm acum navigând spre aceste albe dimineți ale unei alte lumi... Vă amintiți că așteptând implacabila poruncă a celor 11 atenieni, Socrate găsia aceste ultime ceasuri destul de senine ca să-și inițieze prietenii în desăvârșitele bucurii ale morții și în misterele sufletului liber, retras întreg și nealterat în inefabilul lui destin... Cebes, Simmias, și ceilalți, înțelegeau mai greu. Nici lumea de azi nu pricepe atât de ușor! Dar chiar și în pragul acestui ultim drum pe care era atât de pregătit să-l facă — și, mai ales acum, când el era ardător să cunoască în sfârșit atâtea liberări așteptate, știute — Socrate se arăta pasionat să deschidă ucenicilor lui prieteni miraculosul drum al singurei fericiri... Era acest suflet liber de „elementele corporale", de tot lucrul vizibil, pentru ca în perfecta lui lumină pe care n'o vedem, el să rămână în contact numai cu substanțele pure, cu valorile esențiale, cu Adevărul, cu vieața nemuritoare. Sufletul acesta care disprețuia plăcerile cărnii, — care rămânea neatins aproape de pasiunile ei! Și disprețuia aceste plăceri, aceste pasiuni, nu din atâtea motive omenești care pe toți ne agită — altă formă a căderilor noastre ,aceleași mereu — dar din dorul singur al Adevărului, avertit, numai el, să ne treacă dincolo de toate hotarele morții.

Dar de'a această nostalgică imagine, — cât drum... cât drum până la noi!

„Trebue să trăim", ni se spune din toate părțile... Acesta este cuvântul nostru! Firește. Este strigătul deopotrivă, dacă vă amintiți, al acestui amar personagiu dintr'o prea cunoscută dramă de Ibsen, acest Krogstadt naufragiat sub păcatele lui și care fără îndoială că alt răspuns n'ar fi putut găsi... „Trebue să trăim!" — Este o opinie generală, î se răspunde omului nostru...

Nu sunt sigur totuș dacă vieața are întotdeauna prețul pe care i-l dăm... Nu știu mai ales dacă trebue neapărat să trăim, — în orice fel și oricum!

Dar între aceste extreme care merg dela idealele ușoare platoniciene până la strigătul nostru atâta de animal, ce loc au ocupat conducătorii spirituali, directorii de conștiință, cărturarii cu un cuvânt, îndrumătorii de opinie publică ei înșiși? Fără îndoială că această gravă problemă morală, pe ei îi solicita și pe ei îi interesa mai întâi. Când te adresezi mulțimii, dela înalta tribună a unei opere de artă sau de gândire, până la simplul articol al unei gazete, înseamnă fără îndoială că te socotești deținător al unui anumit „Adevăr" pe care ți-ai asumat misiunea să-l spui. Nici nu interesează calitatea acestui „adevăr" — dacă este adevărat sau nu, dacă este just sau injust — interesează numai credința pe care o ai în el și obligația pe care ți-ai luat-o de a-l servi. De aceea acești democrați, între ei destui „cărturari", cari mai acum un an sau doi își schimbau garderoba principiilor atâta de libertare, pentru cele mai tiranice uniforme, — e drept, ministeriale acestea! — ne'au dat cu siguranță spectacolul celui mai clar, al celui mai calificat desgust. Nu doar că noi iubeam democrația sau că am fi regretat s'o vedem atâta de părăsită! Dar unde mai erau principiile — și unde mai era conștiința — acestor domni! Și care mai era adevărul lor? Dacă ar fi fost vorba de sincere convertiri, de un sens gratuit sau pur intelectual în acest abandon de principii, ne-am fi grăbit desigur să aplaudăm... Dar oamenii noștri nu-și schimbau doctrinele lor liberale, democratice, libertare, decât numai după ce în formulele autoritare ei obțineau demnități și deveneau mari dregători ai statului! Pentru ca să-și hrănească așa-dar propriul stomac, sau chiar numai tristele lor vanități să zicem, ambițiile lor atât de vulgar terestre, acești admirabili „cărturari" cari s'au putut chema Andrei sau Rădulescu-Motru, sau nu mai știu cum, renunțau ușor, dar cu un fel de violență nereținută parcă, la tot ce părea să fie rostul esențial, natura, adevărul lor în lumea inteligenței.

Cu aceasta însă intrăm în chiar desbaterea care ne preocupă. Dar s'o facem atent, — s'o facem mai ales cu metodă.

Misiunea cărturarului

Așa dar „cărturarul" — și noi înțelegem aici pe oricine pretinde să vorbească obștei și să i se audă cuvântul — se crede investit cu un mesagiu pe care și-a luat obligația să-l spună. Altfel într'adevăr, de ce ar vorbi — și ce rost ar mai avea să-și ridice glasul, să iasă din mulțimea fără cuvânt?

Vom vedea desigur și cum trebue să fie predica de care vorbim — dar esențialul acesta e: un om are ceva de spus... Acest ceva e adevărul, este credința lui. Mărturisindu-și însă o credință, cărturarul nostru nu mai e liber — e în funcție de această credință și de acest adevăr. N'ar putea să le abdice, n'ar putea să renunțe la ele, decât dacă el însuși ar fi adus să constate eroarea posibilă a dogmelor lui — să ajungă adică prin aceleași libere operații intelectuale la alte convingeri decât acelea pe care le afirmase întâi. Nici o altă abdicare însă nu mai este permisă, niciuna nu mai e cu putință... Atunci însă, atunci mai ales, când această părăsire a unor convingeri, a unor principii, a unor doctrine apare cu evidență ca un rezultat al beneficiilor materiale și personale pe care cărturarul consimte să le primească în societățile noastre care nu suportă ușor adevărul — atunci firește avem în față un cărturar care se degradează, o biată epavă care arată cât de greu se târăște prin lume, cărturarul, pur și simplu, care a trădat...

Nu vom spune nimic de pildă „antisemitului" care s'ar întâmpla să ajungă, desinteresat și liber, la convingerea că evreul nu e pernicios sau că el n'ar constitui un rău în societățile în care trăește... Am fi triști probabil de eroarea lui, — dar numai atât. Când însă aceste nouă convingeri antisemitul nostru și le formează într'un consiliu de administrație israelit — atunci lucrurile desigur se schimbă! Ele se schimbă la fel când pentru a obține onoruri, situații, notorietate, glorie chiar — dacă de glorie mai poate fi vorba! — acelaș om „evoluează", cum se spune, își schimbă principiile pe care s'au ridicat primele lui afirmări... Și va fi acelaș lucru mereu când din interes, sau de teamă chiar, un om consimte să-și întoarcă spatele sieși, renegându-și vieața lui sinceră, renegând propriul lui adevăr.

...Acești „democrați" cari s'ar fi spus că nu iubeau din istorie decât timpul intransigentelor libertăți ale anului 89, — pe cari i-am văzut însă „convertiți" la formule nu de autoritate, dar de cumplită opresiune chiar și de crimă, într'un stat în care, cu prețul ăsta, ei puteau să obțină așa zisele lor „onoruri", bogății mai ales și putere.

Să se înțeleagă bine așa dar: noi nu legăm pe un om de parul unor idei, — ca pe un bou într'un țăruș. Dar îl legăm de acordul cu el, de sinceritatea lui — și o singură consecvență la care nu putem renunța, fără să ne degradăm și să ne târîm! Ca niște larve, și ca niște viermi... Când un Renan de pildă spunea: „Je me glorifie de mes contradictions", fără îndoială că în ordinea reală el se excludea dela calitatea de conducător, la care de altfel nu avea nicio pretenție — dar sub raportul moral pe de altă parte acest om rămânea desigur întreg. Fiecare atitudine nu era decât o pasionată căutare liberă, în dramaticul vagabondaj al rațiunii și al unei inimi de atâtea neliniști, — dar pretutindeni și în toți locurile nu era decât un moment, un alt moment, al unui necesar acord cu sine și al unei permanente sincerități. Și acelaș lucru îl va fi făcut Panait Istrati al nostru, — marele nostru mort...

Dar se pricepe acum tot ce ne preocupă? Se pricepe care desemn? Sunt în aceste rânduri cu totul grăbite — și cine ne cunoaște scrisul își amintește desigur — sunt elementele unei doctrine pe care noi am afirmat-o întâia oară acum câțiva ani de zile, dar pe care am vrea să spunem că o profesăm cam de mult, de când ne cunoaștem, de când ținem condeiul în mână... De când ne-am luat misiunea ingrată desigur — când o înțelegem cu eleganța pe care am văzut-o — dar nobilă fără îndoială, de a gândi pentru toți acei cari ne fac onoarea să se adreseze scrisului nostru.

Când publicam însă în acest an 1935, în două numere succesive ale Gândirii — Aprilie, Mai — studiul nostru „Menirea cărturarilor sau despre o altă trădare a lor", nici n'am fi putut bănui că problemele lui aveau să se pună odată pentru noi cu un accent atâta de actual.

Ce spuneam noi atunci? Era un mai vast câmp de discuție.

Cărturarul și adevărul politic

Stăruiau încă temele acelui ingenios eseu, Benda, care considera că un „cărturar" trădează când se coboară din „turnul de fildeș" în vieață ca să cunoască și legile ei...

Nu ar fi locul să spunem aici, cum și dece respingeam acest tip al unui cărturar care trebuia să nu fie decât un fel de antenă în un știu ce Absolut, peste acest universal disprețuitor al Ființei și al legilor ei, de care nu avea voe să se ocupe. Dar în locul acestui adevăr destul de puțin uman care părea să ni se propună, și care devia considerabil chiar sensurile socratice și platoniciene, în locul acestui „cleric" care se abstrage din viață refuzând să participe din toată substanța ei din toate formele ei, noi vedeam alte rosturi ale Inteligenței și spiritului, vedeam mai ales alt cărturar și alt adevăr al lui. Era un adevăr de data asta întreg, — era acest acord dificil și laborios desigur, dar în care se exploră cele mai clare valori morale cu însăși substanța destul de streină a vieții, cu formele noastre ireductibile. Aceasta era misiunea cărturarului.

El trebuia să cuprindă toate planurile de existență — nu să se rezume numai la acest laborator izolat și arrian în care se descifrează legi metafizice și se construesc inaccesibile tipare de vieață. Cărturarul trebuia să fie acest doctor care ne învață — dar, învățându-ne, să țină seamă deopotrivă, să cunoască riguroasele forme ale naturii din care suntem, însăși condiția noastră de care nu ne putem libera. Cu un singur cuvânt, unind valorile morale, atâta cât este posibil, cu pământeștile noastre legi, cărturarul are înalta misiune să ne dea această formulă a celei mai bogate vieți în care totuș să putem trăi. Acesta e adevărul cărturarului — și el se ierarhizează dela exemplul până la cele din urmă detalii de vieață.

Dar odată cunoscut acest adevăr — și este probabil momentul în care cărturarul își ridică predica lui — nimic n'ar mai putea să-l schimbe decât, așa cum am spus, numai evidența erorii. Altfel el nu va putea să cedeze niciunei ambiții, niciunui interes desigur — și nu va trebui să se ascundă de nicio teamă care ar putea să-l oprime sau ar încerca să-l sugrume. Cărturarul se va găsi fericit să moară, dacă trebue, pentru acest adevăr — dar nu-l va sacrifica nimănui, și nu-l va sacrifica mai ales mulțimii când s'ar întâmpla ca glasul ei să fie ostil. El este acela tocmai care învață mulțimea — el nu se va lăsa de aceea niciodată convins, nici intimidat de lozincile iresponsabile, de strigătul străzii, de „voința" ei de atâtea ori oarbă, și nici de dificultățile care niciodată nu au lipsit. Isus s'a lăsat să moară, răstignit, în bolduiala demența a lumii, — în furtuna de păcat a pământului. Spre acest tip va năzui cărturarul!

Și iată adevărul, și iată misiunea — și iată deopotrivă legile lui.

Le-am spus aici, — dece? Dar fiindcă nimeni nu le cunoaște aproape le-am spus, în definitiv ca să se știe!

Dar poate le-am spus mai ales fiindcă suntem convinși că ele vor izbuti să arunce o mai caldă lumină peste toată activitatea noastră de până astăzi, — și poate aceea mai ales pe care, cu destule dificultăți, nu renunțăm s'o întreprindem aici. Ele vor explica poate înseși rosturile acestui ziar care din Adevăr își va fi făcut aproape singura lui religie. Mai am trăit, și adeseori ca o pasiune din cele mai imprudente, numai în concertul acestor legi morale pe care ni le-am fixat de mult — dar pe care mai ales e sigur că nu le vom părăsi decât odată cu vieața.

In jurul nostru am văzut agi-

(Urmare în pag. 4-a)

DOCUMENTARI

ILUZII BRITANICE

Situaţia de azi a Angliei este mai dezastruoasă în comparaţie cu aceea din 1918

Situaţia războiului pare azi mai de nepătruns ca oricând. Invazia germană nu a avut loc până acum şi englezii afirmă că Hitler ar fi scăpat momentul decisiv. Propaganda engleză vorbeşte iar mai mult de ajutorul american, care, — se pretinde că, — ar fi fost luat în consideraţie. Mereu se aduce argumentul, că Germania va obţine victorii, ca în războiul mondial, până la istovirea sa complectă. Situaţia Germaniei, aşa se spune la Londra, este azi aceiaşi ca şi în războiul mondial. Trupele germane au ocupat, fireşte, părţi întinse din Europa, dar cu cât germanii înaintează mai departe, cu atât Reichul se uzează mai mult. Şi într'o bună zi ca în 1918, Germania se va prăbuşi din vârfurile sale victorioase şi la urmă războiul se va decide în favoarea Angliei.

La prima vedere s'ar putea susţine argumentul, că situaţia de azi a războiului ar corespunde cu acela din anul 1918. Dacă examinăm însă lucrurile mai de aproape, trebuie totuşi să dăm dreptate germanilor, care din aceiaşi comparaţie a situaţiei din 1918 cu acela de azi, au ajuns la concluzia, din care reiese certitudinea absolută a victoriei germane.

Cum era în războiul mondial?

Pe atunci germanii erau, într'adevăr, înaintaţi pe toate fronturile, dar ofensiva germană din Vest, care trebuia să aducă victoria, a fost oprită la coasta belgiană şi în Franţa de Nord.

Franţa a trebuit să mai sufere încă multe înfrângeri, dar nu a fost învinsă. Anglia se afla încă pe continent şi stăpânea solid litoralul Canalului.

Azi situaţia este de la început alta. Franţa este învinsă şi eliminată complect ca adversar. Englezii au trebuit să evacueze continentul şi să se retragă pe insulă. Germania se află nu numai la Calais, ci a ocupat şi întreaga coastă franceză până jos în Spania, astfel că şi cei mai optimişti din Anglia au trebuit să considere o debarcare germană ca o primejdie mortală pentru Marea Britanie.

AVIAŢIA GERMANĂ, CEA MAI PUTERNICĂ ARMĂ DIN LUME

O schimbare nu mai puţin importantă faţă de 1918 rezultă din situaţiile aeriene permanente. Prin faptul că se află pe coasta Canalului şi în Norvegia, Germania a câştigat o poziţie iniţială strategică unică pentru cea mai modernă armă a acestui războiu, arma aviaţiei. Şi această aviaţie este azi cea mai puternică din lume, asigurând astfel un avantaj decisiv faţă de Anglia.

EFECTUL BLOCADEI GERMANE

Blocada întreprinsă de submarine este azi de două ori mai primejdioasă decât în războiul mondial, deoarece Germania a putut apropia şi azi spre Anglia bazele sale iniţiale, ceeace s'a manifestat mai ales cu prilejul ultimelor scufundări în masă a vaselor navigând în convoiuri. Şi contra acesteia flota de războiu engleză nu poate întreprinde nimic eficace, fiindcă englezii nu pot să riste distrugerea marilor vase de luptă în faţa aparatelor Stuka şi a submarinelor germane.

La aceasta se mai adaugă şi faptul că vasele de comerţ engleze, care au străpuns nevătămate cercul blocadei germane, nu mai sunt sigure nici în porturile lor, fiindcă acolo pot fi atinse oricând de bombele germane, iar proviziile aduse de peste Ocean şi înmagazinate în antrepozite, sunt deasemenea expuse, în orice clipă, la distrugere din partea aviaţiei germane. Efectul blocadei germane este deci incomparabil mai mare azi ca în războiul mondial.

BLOCADA ENGLEZA ESTE EGALA CU ZERO

In schimb oamenii politici competenţi englezi au trebuit să recunoască până acum de repetate ori, că blocada engleză contra Germaniei n'a obţinut nici un succes real. De astădată Germania a cunoscut bine necesităţile sale în toate domeniile. Pe când în războiul mondial foamea şi lipsa de materii prime au provocat, în cele din urmă, prăbuşirea germană, acum, în acest războiu, germanii n'au suferit nici de foame şi nu duc nici lipsă de materii prime. Proviziile de alimente mai ales sunt aşa de mari, că, după părerea observatorilor neutrali, germanii pot continua războiul încă mulţi ani. Afară de aceasta Reichul are la dispoziţie şi ce [illegible] ţările agrare europene, inclusiv Rusia, pe când în războiul mondial se dispunea numai de spaţiul său propriu şi de câteva regiuni cucerite în Est.

Astăzi Anglia este singură

Pe atunci, în războiul mondial, Europa întreagă era alături de Anglia, pe când azi, tocmai invers, Anglia stă singură.

Italia se află alături de Germania, ca prietenă şi aliată. In războiul mondial Italia a închis calea spre sud a Germaniei, azi dimpotrivă, ea loveşte greu Marea Britanie în Mediterana şi Africa, pricinuindu-i răni sângeroase.

Nici în imperiul britanic, ne face să presupunem mai curând, contrariul. Fiindcă nu-i probabil ca armata engleză să aprobe cedarea către USA a unor preţioase posesiuni coloniale britanice, ca schimb pentru câteva distrugătoare reformate.

In orice caz desfăşurarea de până acum a evenimentelor, n'a confirmat nici o prezicere a strategilor propagandei britanice. Dar după direcţia lucrurilor şi mai puţin poate fi acceptată însă profeţia, că Germania va obţine victorii, ca în războiul mondial, până la istovirea sa.

IN SBOR SPRE ANGLIA

Rusia, care pe vremea aceia închidea cercul spre răsărit, prin pactul dela Moscova din August 1939 s'a pus la dispoziţia Reichului ca furnizoare de materii prime, iar dela încheierea Pactului tripartit, Japonia se află categoric de partea Puterilor Axei, o intervenţie, care, din cauza puterei flotei japoneze, dă mult de gândit partizanilor intervenţiei Statelor Unite.

O MINUNE CARE NU SE VA ÎNTÂMPLA NICIODATA

Acestea sunt, fapte, care nu confirmă tocmai argumentul englez, că situaţia de azi ar semăna cu aceea din războiul mondial. Dimpotrivă! Chiar dacă ne privim lucrurile prin prisma germană, trebuie totuşi să ajungem la rezultatul, că tocmai comparaţia cu 1918 arată slăbiciunea evidentă a poziţiei engleze. Chiar dacă Londra încearcă mereu să provoace din nou iluzia, că Anglia va înainta iar pe continentul european, este încă o dovadă, că Anglia ştie foarte bine că această minune nu se poate întâmpla atâta timp, cât germanii se află pe coasta Canalului şi pot lua, în fiecare zi, de gât leul britanic.

De altfel invazia însăşi este numai unul din mijloacele de înfrângere împotriva Angliei. Marea Britanie este vulnerabilă din multe părţi. Ea se poate prăbuşi, atât din cauza loviturilor aviaţiei germane, cât şi în urma efectului din ce în ce mai resimţit al blocadei germane. Încă în războiul mondial Anglia era aproape să fie învinsă de blocada submarinelor germane. Acum, când blocada şi bombardamentul aerian lucrează împreună, primejdia este cu mult mai mare.

Pe când în războiul mondial guvernul german nu a putut face faţă tendinţelor revoluţionare care au subminat puterea de rezistenţă a Reichului, azi conducerea politică şi militară a Reichului se află într'o singură mână. Şi anume în mâna unui om ale cărui calităţi extraordinare de conducător au trebuit să fie recunoscute chiar şi de adversari. Şi poporul german stă strâns unit la spatele lui. Tot astfel stau lucrurile în Italia.

In faţa acestora d. Churchill n'a dat încă nici o dovadă valabilă că se poate baza pe încrederea unanimă a poporului său. Tendinţele de destrămare care se manifestă pe-

LEGEA ADEVARATA A EUROPEI

Europa, care a fost declarată moartă cu atâta pasiune şi pe care absurditatea încercărilor democratice au scufundat-o aproape în moarte, trăieşte. Ea se ridică şi îşi recupă iar locul între continente, cu o siguranţă impresionantă.

Voinţa oamenilor, care au smuls marile lor popoare din deznădejde şi din prăbuşirea socială de după războiu, au creiat o lege generală în acest măcel impus de Anglia, o lege la care se pot alătura şi alte popoare. Fiindcă ea nu este numai legea celor puternici dar, în cucerirea deplinei independenţe continentale, ea este şi legea adevărată a Europei.

EUROPA în plin progres

Porturi germane la Dunăre. Autostrăzi moderne care să lege ţările Apusului cu cele din Sud-Estul Europei

Care va fi reţeaua de circulaţie în Europa de mâine? Cu această întrebare se ocupă într'un articol, în ultimul său număr, revista „Raumforschung und Raumordnung". Reproducem următoarele amănunte interesante în legătură cu proectele de căi de circulaţie.

Relativ la planul circulaţiei cu Sudestul stă în frunte proiectul de construcţie al navigaţiei pe Dunăre. Construcţia de porturi germane la Dunăre, este foarte importantă, prin amenajarea canalelor proiectate, cari să lege Oderul şi Mainul cu Dunărea şi prin care se vor deschide mari posibilităţi navigaţiei spre ţările dunărene. In primul rând este vorba de Viena şi Linz, unde construcţia de porturi a început încă din anul trecut.

Numeroasele planuri de circulaţie din afara ţinutului dunărean, vor fi cu siguranţă şi mai mult extinse şi preocupate, în urma clarificării situaţiei politice din bazinul dunărean şi precizării misiunii fiecărui stat. Budapesta a şi început planuri pentru mărirea şi modernizarea docurilor şi instalaţiilor de transport, aşa după cum s'a început să se lucreze în portul Pressburg.

In Jugoslavia, România şi Bulgaria este vorba în primul rând de construirea de docuri şi magazii de întrepozite, cari să uşureze transportul, devenit din ce în ce mai mare.

CANALUL BUCUREŞTI-DUNARE VA FI REALIZAT

Dat fiind că, în curând canalul proiectat de multă vreme, dintre Bucureşti şi Dunăre va fi de data aceasta realizat, se presupune că Ungaria va relua vechiul său plan de a lega Dunărea de Budapesta prin Tisa.

Odată cu construirea porturilor şi canalurilor, se va păşi la construirea de căi ferate în ţările balcanice, în special acolo unde este nevoie de legarea porturilor dunărene cu ţinuturile riverane, ceeace reprezintă pentru întreaga circulaţie dintre Europa de Sud şi Europa Centrală o problemă vitală.

Astfel, s'au proiectat în Bulgaria mai multe căi ferate, cari să lege porturile dunărene şi maritime cu interiorul, ceeace înseamnă, posibilitate de transport pentru bogăţiile ţării, mai ales spre Germania.

CONSTRUCŢII DE ŞOSELE MODERNE

De o importanţă tot aşa de mare sunt, pentru ţările balcanice şi construcţiile de şosele, cari să încadreze aceste ţări şi mai mult în marele spaţiu german. In această privinţă, primul loc îl ocupă Slovacia, unde a fost proiectată şi construcţia unei autostrade, care să străbată Slovacia dela răsărit spre apus şi care să coboare apoi spre Viena. O altă arteră de circulaţie pleacă din Silezia spre Nord şi face legătura cu autostrada din Silezia Superioară. Deasemenea planurile de autostrăzi în Protectorat sunt lucrate şi se prevede construirea auto-stradei Breslau-Brünn-Viena, care va continua prin auto-strada Viena-Budapesta, spre ţările Sudest europene. Această auto-stradă este în lucru, pe când pentru cealaltă auto-stradă, Silezia-Viena, planurile sunt încă în studiu.

Auto-strada Praga-Berlin, se află deasemeni în lucru. Această auto-stradă este importantă prin faptul că, în momentul când va fi gata şi porţiunea Dresda-Praga, va scurta cu mult distanţa dela Berlin la Viena. In legătură cu aceste planuri, s'a cercetat şi construirea reţelei de circulaţie din împrejurimile Pragei, şi s'a găsit mijlocul prin care să se realizeze aceste planuri.

AUTOSTRĂZI ÎN NORDUL ŞI APUSUL EUROPEI

Până acum am citat numai planurile de construcţii de căi de circulaţie, cari să lege Reichul german de ţările Sudest europene, [illegible] mai mulţi din motive politice.

Dar tot aşa de intens se lucrează la planurile de construcţie de căi de circulaţie, care să lege Germania de ţările vecine dela Nord şi dela Apus. Încă din momentul [illegible] direcţiei, s'a prevăzut ca reţeaua de autostrade germane, care trece prin Hanovra, să fie legată mai departe prin Emmerich spre Olanda, deasemeni auto-strada Koln va fi prelungită la Aachen spre Belgia, iar cea dela Mannheim prin ţara Saarului spre Lorena.

Mărturisirile d-lui Churchill

Preşedintele britanic elogiază aviaţia germană

In cuvântările lui Churchill balanţa este ţinută de speranţa unei minuni viitoare, de îndoiala în puterea pentru continuarea rezistenţei şi de ameninţările unei părţi din lume, care nu se află încă în războiu cu Anglia.

După Churchill întreaga strategie britanică se clădeşte pe iluzia că atacurile germane vor pierde din tăria lor, sau mai bine zis, nu vor putea fi intensificate mai departe din cauza istovirii forţelor militare ale Reichului.

Pe astfel de ipoteze s'au bazat toate calculele englezilor în Norvegia, Olanda, Belgia, Franţa de nord şi Somalia. Ca şi atunci, ultimele fapte militare vor da şi de astădată un răspuns care va face de prisos orice explicaţie în privinţa speranţelor lui Churchill.

In schimb generalul Iarna a fost abandonat de Churchill, aşa cum a fost abandonată ieri şi Franţa. S'a renunţat definitiv la teza englezească că la apropierea [illegible] şi a ceţei, primejdia invaziunei ar fi fost amânată la primăvară, că în anotimpul friguros atacurile aeriene vor fi mai reduse.

ODSESIA INVAZIEI

Churchill recunoaşte mai curând, că iarna nu va fi mai puţin temută ca vara. El spunea: ceaţa poate fi în ajutorul adversarului şi va nu împiedica bombardarea. In toate discursurile, Churchill este atât de îngrijorat din cauza invaziei. Pe de o parte el crede că până acum a înlăturat-o prin „succesele" aviaţiei britanice, pe de altă parte el apreciază că adversarul a adunat vase şi şlepuri suficiente, pentru ca într'o singură noapte să poată transporta o jumătate milion de oameni peste Canal. Din această cauză Churchill, a învăţat lecţia din Norvegia şi are despre conducerea germană a războiului o altă părere decât până acum.

Preşedintele de consiliu al Angliei face aviaţiei germane un elogiu care merită să fie reţinut. El a calculat că sacrificiul de vieţi omeneşti în urma bombardării Londrei sunt numai o zecime până la [illegible] faţă de acelea din războiul mondial. In mod practic aceasta înseamnă că noi aparatele germane de bombardare ating de zece ori mai precis ca în războiul mondial şi că disciplina piloţilor germani în evitarea obiectivelor civile s'a mărit de zece până la treizeci de ori.

Poziţia Germaniei după un an de războiu economic cu Anglia

La sfârşitul primului an de războiu este interesant de făcut bilanţul marelui conflict european, pe care-l numim războiu economic. Modul acesta de luptă a fost inaugurat, într'o măsură mai mare, în războiul trecut. Întrucât atunci Germania n'a putut fi bătută din punct de vedere militar, s'a căutat prin înfometare şi o blocadă generală să fie constrânsă să depună armele. După patru ani de zile scopul fusese atins. Anglia a câştigat războiul economic.

Nu este deci de mirare că şi în actualul războiu Anglia a recurs la arma folosită cu succes în timpul războiului mondial. Ea a decretat din nou blocada împotriva femeilor şi copiilor. S'a urmărit din nou tăierea căilor de comunicaţii ale Germaniei pentru a i se sdruncina întregul sistem de aprovizionare. Pe cât de mari au fost nădejdile în ce priveşte eficacitatea acestui războiu economic, pe atât de importantă este concluzia ce se poate trage la sfârşitul primului an de războiu. Războiul economic împotriva Germaniei s'a transformat de pe acum într'o gravă înfrângere pentru Anglia. Cu ascuţişul săbiei şi cu ajutorul unei înţelepte politici, Germania a sfărâmat lanţul ce o înconjoară, ferind viaţa sa economică de orice ameninţare. Ştreangul blocadei pe care Anglia îl pregătise Germaniei, se strânge acum în jurul propriului ei gât, tăindu-i respiraţia.

Germania a interzis orice acces al Angliei în spaţiul european, în urma victoriilor pe care Reichul le-a repurtat în Polonia, Norvegia, Olanda, Belgia şi Franţa. Prin alianţa ei cu Italia şi prin politica de prietenie faţă de Rusia, Germania a lărgit unitatea continentală spre Sud şi spre Est. S'a creiat astfel un mare spaţiu, capabil să se aprovizioneze singur cu alimente şi cu materii prime. Deocamdată pe şi anumite regiuni negermane unde sunt oarecari lipsuri din pricina blocadei engleze. Spaţiul acesta european nou creiat, este însă capabil să reziste la orice blocadă. In ce priveşte Germania, ea nu mai poate fi învinsă prin niciun mijloc economic. Ea are la dispoziţie produsele Sudestului ca şi petrolul din România şi din Rusia. Nimeni nu mai poate împiedica transporturile de minereuri din Suedia şi din Lorena, care alimentează industria de războiu a Germaniei. Depozitele de cărbuni care se află în stăpânirea Germaniei s'au dublat. Posibilităţile ei de producţie sunt incalculabile, puterea ei economică este nemărginită.

La sfârşitul primului an de războiu, Germania înfăţişează tabloul unei extraordinare activităţi mai eficace decât în depărtările Oceanului Atlantic. Astăzi nimeni nu poate să mai turbure prin nimic viaţa economică a Germaniei. Patria este astăzi ferită de preocupările de ordin economic, care o apăsau atât de tare pe vremea războiului mondial. (E.S.S.)

Prăbușirea financiară a Angliei

Primejdioasa inflație se apropie cu pași repezi

[illegible]

DOMINAȚIA FINANCIARĂ MONDIALĂ A LUMII S'A PRĂBUȘIT

Creditele engleze din străinătate au fost vândute sau pierdute în mare parte.

Acum de curând iar o sumă mare de 500 milioane lire în Olanda.

[illegible]

NOUĂ MILIOANE LIRE STERLINE PE ZI PENTRU RĂZBOI

[illegible]

ROLUL D-LUI KEYNES

[illegible]

O SITUAȚIE DESPERATĂ

[illegible]

Omul sau mașina?

Cele mai bune instrumente de muncă, realizează cel mai mare randament

[illegible]

Europa europenilor

Comentariile engleze despre călătoria de importanță mondială a Führerului în Vestul Europei, despre întâlnirile sale cu generalul Franco, Laval și Mareșalul Pétain, recunosc, că și Londra știe că soarta Angliei depinde de această nouă conformație a Europei.

Diplomația engleză simte că a suferit o nouă înfrângere. Nici una din știrile enervate ale presei engleze nu reușește să ascundă aceasta. Radio Londra recunoaște cu supărare, că încă nu au încă informațiuni în privința convorbirilor Führerului cu Generalul Franco și oamenii de stat francezi. Se cunosc numai comunicatele germane de radio, care nu spun nimic.

Winston Churchill va trebui să accepte și acest eșec, pentru că, desigur, fapt important, fără ca cel care să fi participat la convorbiri, să simtă nevoia a informa, pe el și cabinetul său, în privința celor hotărîte. Spaima engleză se exprimă și mai bine într'o față a unei știri difuzate prin radio, după care „în ori ce caz ar fi limpede că Adolf Hitler se află într'o adevărată călătorie de cercetare". Acordând importanță acestei mângâieri Londrei adânc neliniștite, Anglia se pune astfel în contradicție cu întreaga opinie publică mondială și își exprimă în modul acesta „Splendida sa izolare".

În mijlocul războiului și într'o luptă pentru ultima decizie contra dușmanului Europei, Adolf Hitler a întreprins călătoria sa în Europa de Apus, nu numai ca cel al Statului german, ci și ca reprezentantul Puterilor Axei și în sensul politicei Axei. Aspectul Europei va fi format, din punct de vedere politic și ideologic, de Puterile Axei.

Această nouă conformație nu se va executa după război, ci paralel cu învingerea englezilor. Europa nouă va fi locuită de europeni, în ea nu este loc pentru un imperiu mondial, care are părerea că „misiunea sa europeană" este aceia de a asmuți popoarele europene unele contra altora. Porțile Europei sunt deschise pentru toți aceia, care doresc alipirea la această nouă Europă și care dovedesc prin fapt această dorință.

Această Europă nouă are numai un singur dușman adevărat: Dușmanul Europei este Anglia! Toate popoarele care au în fața lor acest fapt, recunosc în același timp și îndatorirea europeană a Puterilor Axei, care este aceia de a izola Anglia, succesiv prin apropiata înfrângere și calea spre o Europă nouă.

Antisemitism spiritual sau antisemitism de Stat

de ARHITECT MU[illegible]ESCU-TURANI

[illegible]

PROBLEMA JIDOVEASCĂ

[illegible]

Să ne oprim aci. Credem că citatele de mai sus sunt suficiente pentru ca să dovedim pe deoparte spiritul vulgar și materialist care stă la baza religiei iudaice, iar pe de altă parte caracterul criminal al acestei religii.

Întrebarea pe care și-o vor pune cititorii este următoarea: Ce ne interesează pe noi această religie. Pentru a nu lăsa nici o clipă să dăinuiască bănuiala că suferim de manii religioase, ne grăbim a răspunde:

1) Interesează caracterul criminal și exclusivist al religiei jidovești, deoarece, poporul jidovesc trăind și respirând prin această religie înseamnă că vom fi întotdeauna expuși tendințelor de exterminare din partea acestuia.

2) Dar mai ales ne interesează, pentru că principiile acestei religii sunt înserate în „vechiul testament" carte ce stă la baza religiei creștine și care, mai presus de toate este o carte didactică.

[illegible]

Va trebui să începem o mare bătălie a purificării spiritelor. Biserica creștină va trebui să fie degajată de contraversele talmudice, iar școlarului ce își construiește în anii copilăriei arhitectura sufletului va trebui să i se ia din mână învățătura criminală a „Deuteronomului". Creștinismul nostru va trebui să înceapă cu învățătura lui Hristos și să se termine cu evangheliile, dintre care, evanghelia apostolului Ioan, va trebui să stea în frunte. Va trebui să mergem spre un antisemitism sufletesc. Antisemitismul de stat, singur, nu este nici eficace și nici durabil. Individul va trebui să fie astfel pregătit, încât, atunci când jidanul va mai încerca să-i întindă mâna încărcată cu arginți, el să răspundă cu mândria și cu scârbă, pumnul.

Într'o țară unde se va gândi și simți românește, puterea naționalității va fi o stâncă de granit.

Fără să vrem, rațiunamentul și argumentația de până aci ne-a dus la marea lege pe care A. C. Cuza a lăsat-o în nepieritoarea sa operă „Naționalitatea în artă", pe care o însemnăm aci, cu încheiere:

„Cultura este puterea creatoare a naționalității, naționalitatea este puterea creatoare a culturii".

Beneficiarii portofoliului putred

Printre multe alte reforme înfăptuite de către d. general Antonescu, Conducătorul statului român, salutară și moralizatoare apare măsura înființării unei comisii de anchetă care să cerceteze modul cum s'a făcut răscumpărarea de către stat a portofoliului de creanțe imobilizate ale Băncii Naționale.

[illegible]

Traian Dumitrescu

FAPTE ŞI COMENTARII

Colaborarea Spaniei cu puterile Axei

Ţara lui Caudillo este direct interesată de problema europeană şi în special de situaţia din Mediterană

In toată lumea se recunoaşte că discuţiunile şi întrevederile diplomatice, ce s'au purtat în ultimul timp şi cari se duc încă şi astăzi între conducătorii marilor state europene, vor avea urmări decisive pentru stabilirea ordinei a Europei şi chiar a întregului glob.

Se recunoaşte pretutindeni că momentele de faţă sunt decisive pentru Europa, deoarece acum se hotărăşte soarta multor popoare legate de războiul actual, cu alte cuvinte acum este faza finală a marelui război.

Războiul actual s'a angajat între popoare tinere şi cu mari speranţe în viitor şi între popoare îmbătrânite cari trăiesc doar în trecut şi încearcă să opere poziţii în viitor, adică de mai înainte pierdute.

Cu [illegible] în discuţiunile politice pentru forma Europei de mâine.

Cordiala întâlnire dintre Caudillo Franco şi Fuehrerul Hitler, care a avut loc zilele trecute, la frontiera franco-spaniolă, a avut drept scop acelaş lucru.

Călătoria ministrului de externe al Spaniei la Berlin şi întrevederea dela Heyndae au fost acte simbolice şi foarte importante pentru politica de mâine.

Din momentul când voluntari germani şi italieni au luptat în legiunile lui Franco contra guvernului republican, Spania stă în bune relaţii de prietenie, de interese şi de simpatie cu statele totalitare. Când în Septembrie 1939 a izbucnit războiul european şi guvernul Spaniei s'a proclamat neutral, era clar că această atitudine se deosebea simţitor de poziţia altor state europene faţă de războiul ce începea. Neutralitatea Spaniei nu era o neutralitate pasivă şi nepăsătoare faţă de conflictul ce se angajase între puterile apusene şi Germania; Spania nu a luat o poziţie tangenţială faţă de problematica Europei, ci se înţelegea că ţara lui Caudillo renunţă provizoriu să pună mâna pe arme, pentru realizarea pretenţiilor sale, în scopul desăvârşirii noului program de politică externă.

CAUDILLO FRANCO

Conform logicii războiului şi [illegible] forţelor politice, Germania şi Italia au preluat conducerea popoarelor, cari mărşăluiesc în viitor, spre o lume nouă, care se realizează în războiul actual, ce se duce contra Angliei.

Dar odată cu Germania şi Italia, mărşăluieşte în frunte încă o ţară, chemată să hotărască şi ea de ordinea nouă: este vorba de Spania lui Franco, ţara pe pământul căreia s'au clocit pentru prima dată ideile totalitare cu regimul parlamentaro-democratic. Serrano Suner, ministrul de externe al Spaniei şi, şeful partidului, care luptă pentru consolidarea Spaniei pe baza nouă totalitare, — a luat parte, în calitate de trimis extraordinar al generalului Franco şi ca interpret al drepturilor naţionale ale Spa[illegible]

D. SERRANO SUNER

Intr'adevăr, înfrângerea militară şi politică a Franţei, a eliberat partea de Apus a Mării Mediterane de conflictele ce se năşteau în[illegible], datorită legăturii dintre Franţa şi Imperiul său colonial din Africa de Nord. Ca urmare, poziţia Spaniei în Marea Mediterană a fost consolidată într'o mare măsură, încât putea să dea grandoarei sale spre Africa şi Atlantic, o extindere mai mare. O nouă ordine în Mediterana şi un echilibru de forţe şi de poziţiuni nu era posibil fără participarea Spaniei. Deaceia pare logic, ca Spania să-şi îndrepte politica externă spre orizonturi mai mari pentru ca să se poată angaja diplomatic pe linia Africei şi Atlanticului, aşa cum îi cere poziţia geografică. Oricare va fi drumul ce-l va apuca politica externă a Spaniei în viitorul apropiat, un lucru este clar: mişcarea se va fi folosită şi realizată în completă înţelegere cu Germania şi Italia, deoarece au interese comune.

Pretenţiunile Spaniei sunt clare

Pretenţiunile Spaniei însă erau încă de pe atunci clare; războiul civil, care s'a încheiat cu o jumătate de an înainte cu victoria ideilor noui, nu putea să fie înţeles decât ca o prefaţă la lupta ce avea s'o dea contra adversarilor săi naturali: Anglia şi Franţa. Spania, a cărei situaţie geografică în Marea Mediterană este destul de cunoscută, trebuia să încerce realizarea scopurilor sale, adică împlinirea pretenţiunilor drepte ce le-a ridicat. Şi această împlinire nu putea fi realizată altfel, decât în colaborare cu puterile Axei, a căror politică urmăreşte acelaş scop, anume distrugerea hegemoniei puterilor apusene pe Continent şi în Marea Mediterană.

Şi când, câteva zile după intrarea Italiei în război, guvernul spaniol a trecut dela starea de neutralitate la ţară nebeligerantă, — era uşor de înţeles că această schimbare nu era decât consecinţa logică a comunităţii de interese între Spania şi puterile Axei, interese ce se leagă de soarta întregului spaţiu european. Spania a rămas, se înţelege, în afară de război, dar numai în sensul că nu luptă, dar nu în sensul că n'ar fi interesată la problemele europene şi în special la situaţia din Mediterană. Însăşi trecerea dela neutral la nebeligerant, a dovedit clar — în lumina formalismului diplomatic — că extinderea războiului impune şi poziţia diplomatică a Spaniei în Europa.

Importanta misiune a Spaniei

Capitularea Franţei şi concentrarea atacurilor germano-italiene asupra poziţiilor Angliei din Europa şi Africa, trebuiau să facă actual locul Spaniei în complexul politic de astăzi. Excluderea Franţei din frontul adversar, a însemnat în acelaş timp micşorarea frontului diplomatic al Spaniei. Şi cu atât mai mult, planurile Spaniei au ieşit la lumină, cu cât s'a dovedit că Spania are o importantă misiune: anume formează puntea de legătură cu Nordul Africei şi cu Atlanticul de Sud. Iar adversarul său era tot Anglia, exclusiv Anglia.

In măsura în care Spania este o putere mediteraneană, scopul politicei sale externe — ca o complectare logică a poziţiei sale, nu putea fi altul decât ajutorarea luptei Italiei pentru excluderea Angliei din Mediterană; şi în măsura în care Spania este o putere cu aspiraţiuni în Africa, s'a recunoscut astăzi, că funcţiunea sa în complexul diplomatic al Europei, nu poate fi îndreptată decât într'o singură direcţie.

Politica Spaniei formează a a treia coloană de susţinere a sistemului ce luptă pentru o nouă ordine în Europa, sistem pe care îl susţine Germania, în centrul Continentului şi Italia, ca forţă centrală în Marea Mediterană. De data aceasta, se adaugă acestui bloc, Spania, ca legătură cu Africa de Nord şi cu Atlanticul. Se poate ca anumiţi interpreţi ai politicii externe spaniole să considere drept mare greşeală din partea Spaniei, faptul că se îndepărtează de misiunea sa în Atlantic, în măsura în care încearcă să ia poziţie de frunte între puterile mediteraneene.

Astfel ziarul sindicalist „Pueblo", cu mari influenţe în cercurile politice, scrie într'un comentariu asupra întrevederilor dela Roma şi Berlin şi relativ la consecinţele ce ar rezulta pentru Spania, că politica acestei ţări ar trebui să se îndrepte „exclusiv" drumului colonial" al istoriei şi deci să folosească perspectivele ce i le oferă Atlanticul.

Dreptatea Italiei

Lumea democratică se indignează că Italia a cerut Greciei câteva puncte de sprijin pe timpul cât va dura războiul. A cere, a ceda, şi a primi puncte de sprijin a devenit ceva cu totul acceptabil dela afacerea de schimb anglo-americane, de când mai multe puncte britanice au fost prefăcute... în distrugătoare [illegible].

Anglia a cedat chiar pe 99 ani puncte de sprijin şi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Statele Unite le-au cerut, fiindcă se pretinde că ele ar fi necesare împotriva unui atac [illegible] [illegible].

Dacă Statele Unite au dreptate în acest caz foarte [illegible], atunci Italia, — care [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — are şi ea dreptate.

Erika se desminte

Acum vreo câteva săptămâni Erika Mann a vorbit la Radio Londra. Incendiile urmate bombardamentului [illegible] ... au fost numite de ea nişte „mici lucruri nostime, care amintesc iluminaţia dela încoronarea regelui".

Erika afirmă, că este o adevărată plăcere să trăeşti la Londra, dar se pare că s'a săturat de această plăcere, schimbându-şi chiar şi părerea despre „micile şi nostimele lucruri".

Din Lisabona vine ştirea că Erika Mann ar fi plecat cu Clipperul la New-York.

S'a convins, probabil, că între durerea ei de secundă dela microfon şi realitatea [illegible] incendiilor din Londra este o diferenţă aşa de mare, că a schimbat bucuros capitala engleză cu New-Yorkul, unde se află mai în siguranţă.

Moartea vajnicului naţionalist Ardelean părintele Ion Moţa

[illegible] Ion Moţa, tatăl lui Ionel Moţa, mort în luptele din Spania.

Părintele Moţa suferea mai de mult de o boală [illegible].

[illegible]

Seara la orele 7, părintele Moţa şi-a dat obştescul sfârşit.

[illegible] d-na Elena [illegible] Codreanu, rudele d-na şi d. dr. Leonida Pop.

A fost apoi transportat la biserica Sf. Dimitrie [illegible].

Guvernul a hotărît să i se facă funerarii naţionale. Inmormântarea va avea loc la Orăştie, oraşul care s'a ridicat din munca şi lumina minţii sale.

NOTE BIOGRAFICE

Părintele Ion Moţa s'a născut la 31 Decembrie 1868 în comuna Nojag, judeţul Hunedoara, unde tatăl său era preot.

Studiile le-a făcut la Brad şi Blaj, iar teologia la Sibiu. A fost coleg de facultate cu Ilarie Chendi. Ca student se remarcă prin [illegible].

La societăţile de lectură citeşte poveştiri în versuri.

In acelaş timp lucrează în redacţia marelui „Foaia Poporului" din Sibiu. La „Tribuna" lucrează alături de George Coşbuc cu care era foarte bun prieten şi Eugen Brote. Face parte din redacţia „Telegrafului", foaia Mitropoliei.

La 1895 este ales preot la Orăştie. Aici începe o activitate [illegible] în domeniul cultural şi [illegible] cel economic. La 1897, [illegible] fruntaşi ai Partidului Naţional din Ardeal înfiinţează „Libertatea", încredinţând conducerea pe părintele Moţa.

PARINTELE MOŢA

Această gazetă deschide imediat lupta politică împotriva ungurilor, urmărind pătrunderea românilor în Parlamentul maghiar, dela tribuna căruia să se ceară satisfacerea drepturilor şi aspiraţiilor naţionale.

La început „Libertatea" era menită pentru intelectuali, fiindcă aşa cerea împrejurările. Mai [illegible]

[illegible] „Libertatea" [illegible] „Tovărăşia", [illegible] şi „Bobârnace" [illegible].

Toată generaţia ardeleană în vârstă de 50 ani, a crescut în cadrul acestei gazete. Ca [illegible] să scrie poporul român în războiul din 1914, când păr. Moţa [illegible] trecerea [illegible] în România.

„Libertatea" devine din ce în ce mai violentă până când în 1916 guvernul maghiar o suspendă, iar părintele vine la Bucureşti. Aceleaşi [illegible] îl face ca şi aici să continue lupta.

Scoate gazeta şi o trimite în America şi în taberele de prizonieri din Rusia.

In 1917 guvernul român îl trimite în America împreună cu Vasile Lucaci şi Vasile Stoica unde şi de acolo scoate „Libertatea" şi face propagandă românească.

ÎNCHISORILE

Pentru activitatea lui de gazetar şi de tribun păr. Moţa a suferit dela Unguri prigoana şi închisoarea.

Ziarul în timpul apariţiei lui a fost [illegible], iar pentru articolul scris de el cu prilejul desvelirii statuii lui Matei Corvinul la Cluj intitulat „A murit Matia şi cu el dreptatea" justiţia ungară îl condamnă la un an închisoare.

Redactorii au suferit şi ei numeroşi ani de închisoare. Dar prigoana mai rău îi întărea. Glasul lui răsuna ca un tunet, în scris şi în viu grai, în inimile tuturor românilor.

Intocmai ca şi după unire.

LUPTA NOASTRĂ ZIARUL NOSTRU

(Continuare din pagina 1)

ţinându-se totuş, în aceşti mai din urmă mai cu deosebire, figuri atâta de străine!

Aceşti democraţi, de-pildă, pe cari i-am spus — şi pe cari i-am vârât trecând uşor, în haină de gală, la formula celor mai negre opresiuni...

Sau aceşti gazetari, aceşti publicişti, aceşti profesori, aceşti „cărturari" în sfârşit cari s'au mutat cu călimările şi cu „doctrina" din partid în partid, —

Aceşti oameni în sfârşit cari „TREBUE SA TRAIASCA" aşa cum am spus — dar care, într'un fel sau în altul, fac totuş profesie de cărturari! Aceşti oameni cari „trebue să trăiască" — ORICUM!

*

Toată activitatea noastră de până astăzi şi de aici, stă mărturie să arate că noi n'am trăit niciodată această tristă, această trivială mizerie! Din adolescenţa noastră de studii, noi am stat să privim un adevăr care ni s'a impus. „Naţionalism" se chema adevărul acesta — şi el ni s'a arătat ca singura formă compatibilă cu vieţile noastre omeneşti. A trebuit atunci să-l cunoaştem AŞA CUM E — şi am văzut limpede că el n'ar putea fi amputat, că n'ar putea fi decapitat mai ales şi că trebue să-l trăim liberi, sincer, întreg! Aceasta e lupta noastră de totdeauna — aceasta e lupta de aici.

Partizan? Să fi făcut operă de partizan? Numai nerozii s'o creadă — ei singuri s'o spună! Nu e stilul nostru acesta — şi oamenii cari pot să priceapă, oamenii de bună credinţă mai ales nu vor avea nevoe să-i lămuresc mai mult. Sau atunci „partidul" nostru este acela care cuprinde adevărul nostru întreg... Este „partidul" în care dacă ni s'ar arăta că o singură poziţie este injustă din câte am afirmat aici — lucru, oameni, idei — noi am fi destul de liberi s'o [illegible] fără regret, cu bucurie chiar de a cunoaşte eventual adevărul care ne infirmă pe noi.

Dar mai întâi ar fi necesar să ni se arate aceasta! Altfel nu e nimic de făcut. Noi nu vom putea să trădăm nimic din misiunea noastră, nici din acest întreg adevăr care ne rezumă vieaţa — şi n'am putea s'o facem fiindcă nu avem nimic de cerut şi avem numai de dat! Iar când puterile publice ne-au stat împotrivă — partidele politice de până deunăzi, „F. R. N." el însuş, ei mai ales, şi atâtea altele! — noi ne-am priceput să le ocolim sau cel puţin am încercat s'o facem... Iar [illegible] ne-a fost ostilă — şi lucrul s'a putut întâmpla! — noi [illegible] lăsat-o să fie! I-am strigat adevărul nostru numai — şi aceasta vom confirma s'o facem până la sfârşit...

Deaceea acest ziar, **Invierea**, ne este scump — Cetăţeanul care ar fi vrut să audă neapărat aclamaţii, sau să ne vadă bătând din palme numai decât, a priceput probabil dela cel dintâi număr că nu-i rămâne decât să se îndrume aiurea!

Cu sentimentul nostru de lucrul întreg, cinstit mai ales şi adevărat, noi am exaltat desigur tot ce ni s'a părut bun — această izbândă a naţionalismului mai întâi — dar n'am uitat să dăm poveţe de câte ori anumite lucruri ni se păreau că lipsesc, şi erau de altfel chiar aceste „suggestii" pe care Conducătorul Statului nostru a arătat că le cere. In felul acesta însă noi am gonit fireşte dela început atât pe cititorul uşor entuziast, de care n'avem nevoe, cât, — şi mai ales... — pe cititorul facil...

— Dă-mi Informaţia sau Tempo, 1 leu, să mă indoctrinez puţin în tramvai...

Nu... Cititorul nostru a fost mai întâi obligat să citească un articol care totdeauna trecea aproape de o pagină de ziar! El a învăţat să priceapă astfel că totul nu este atât de simplu, nici atât de uşor...

Cu aceste caractere, astăzi când reapărem, făgăduim să scoatem ziarul acesta, ziarul unei credinţe, convinşi că dacă nu vom putea face mai mult, vom izbuti în orice caz să dăm aici cel puţin desgustul unor locuri putrede de care cei curaţi vor fugi. Credem în ziarul acesta, ca în lupta noastră însăşi — cum credem în puterile Adevărului şi ale virtuţii. Credem adică până dincolo de toate riscurile posibile!

Cunoaştem de altfel lupte care au biruit peste morminte chiar — şi izbânzile care fac cele mai frumoase coroane ale morţii. De aceea acum nici inima noastră nu tremură, nici capul nu ni se pleacă — şi o viaţă liberă este oricând gata pentru orişice sacrificiu...

Toma Vlădescu

DUMINICA, 1 Decembrie 1940, orele 11, al cimitirul Bellu, „Invierea", Colecţia caetelor de poezie „ADONIS", comemorează patru ani de la trecerea în neființă a poetului GRIGORE ANCU.

Prietenii şi cunoscuţii sunt rugaţi a lua parte.

Scene fantastice

Citate dintr'o celebră carte intitulată „Foamete în Anglia" scrisă de un englez

Reproducem mai jos un pasaj din lucrarea celebră şi azi mai actuală ca orice a lordului Lymington „FOAMETE IN ANGLIA", din care reiese cum nu se poate mai limpede valoarea acestei lucrări, în care autorul descrie cu o putere de viziune supraomenească efectele pe care le va avea războiul în Anglia.

„Primul efect al războiului va fi acumularea de provizii de către o minoritate favorizată. Al doilea va fi dislocarea rapidă a proviziilor. Multe porturi vor fi închise temporar sau în permanenţă din cauza acţiunii inamice; mai multe convoaie vor fi scufundate înainte chiar de a fi atins punctele de adunare, care în ultimul război erau în general în apropierea insulelor Azore".

„Toate acestea vor încorda la culme sistemul distribuirii organizat din timp de pace, în clipa când proviziile existente la izbucnirea războiului vor fi consumate. Necesităţile de transporturi militare şi cererea de petrol vor reduce comunicaţiile noastre interne la un serviciu schelet. Aceasta va însemna o subalimentare serioasă în multe locuri din cauza lipsei de alimente, pe când în alte părţi ale Angliei se va trăi în belşug".

„Lucrătorii industriali şi muncitorii agricoli care n'au fost chemaţi sub arme, vor avea de muncit ore lungi şi vor pretinde o hrană mai sănătoasă decât cum au acum. Subalimentarea şi exaltările vor merge mână în mână după ce prima flacără a propagandei de război se va fi stins. Incetul cu încetul vasele cu alimente nu vor mai sosi şi neutralii nu vor mai risca navigaţiile lor".

„Regiunile în suferinţă se vor înmulţi ca ciupercile şi va apare panica. Raidurile aeriene probabile vor face ca această panică să fie complectă. Moralul va putea fi sdruncinat cu uşurinţă şi Angila va fi coaptă pentru revoluţie ca Petrogradul în 1917".

Mai departe:

„Acesta este deci izvorul pentru panică, jafuri, revoluţie şi vărsări mari de sânge. Intre aceştia se va afla comunistul plătit, instruit şi disciplinat, dând ordine şi directive pentru jafuri şi revolte. Serviciile publice principale ca lumina, apa şi canalurile pot fi uşor desorganizate într'un oraş mare şi în modul acesta se intensifică şi se răspândesc bolile molipsitoare".

„După ce oraşele vor fi jăfuite, un val de populaţie muritoare de foame, bolnavă şi desperată se va răspândi la ţară, fericită că poate mânca iarbă şi şobolani morţi, omorând şi devorând, ca lăcustele, orice vietate în calea lor. Dacă cumva printr'un miracol nu se va întâmpla întocmai aşa ceva, totuşi în curând, în Anglia, vor rămâne atâţia oameni câţi supravieţuiau pe vremuri după ciumă".

„Dacă sunt oameni care cred că acest tablou este fantastic şi exagerat, atunci ei n'au învăţat sau nu vreau să înveţe nimic din lecţiile trecutului şi din istoria contimporană".

ULTIMA VICTIMĂ A ALBIONULUI

Evenimentele din Grecia sunt întâmpinate de presa mondială cu o apreciere, ale cărei reflecţii calme şi chibzuite, sunt foarte diferite de felul de exprimare a părerilor manifestate cu prilejul acţiunilor de siguranţă întreprinse odinioară contra Angliei. Pe când la contramăsurile germane de atunci ziarele neutrale se aflau încă sub influenţa propagandei engleze şi credeau în rezistenţa, ba chiar şi în succesul forţelor anglo-norvegiene, de astădată ele nu acordă vreo şansă nici grecilor, nici englezilor.

După o telegramă din Stockholm a Agenţiei United Press, cercurile suedeze sunt de părere, că credinţa Greciei într'o acoperire la spate de către flota engleză va fi tot atât de nesigură, ca şi în cazul Norvegiei.

„New York Post" scrie: grecii au fost împinşi la rezistenţă prin promisiunea puterei engleze, totuşi perspectiva lor de rezistenţă este categoric imposibilă. Colaboratorul revistei militare „D. M." crede, că englezii ar avea fireşte, forţe suficiente, spre a ocupa unele insule singuratice din Marea Egee, dar cu greu vor reuşi să dea grecilor un ajutor efectiv pe uscat.

D. METAXAS

Din aceste comentarii reiese că Marea Britanie a înţeles, desigur, să compromită la extrem Grecia, dar nu va fi în stare să stăpânească situaţia. Această judecată se face într'o clipă în care conducătorii politicei greceşti caută să sprijine dilema provocată de ei pe declaraţia că acum cauza Greciei este şi cauza Angliei. In privinţa caracterului ajutorului englez pentru Grecia există până acum numai câteva ştiri oficiale.

Una provine de la Amiralitatea britanică şi anunţă aşezarea minelor în apele greceşti, alta care este dată de agenţia britanică „Reuter", prin care comunică sechestrarea flotei comerciale greceşti şi blocarea de către guvernul american a creditelor greceşti din Statele Unite şi alta că insula Creta a fost ocupată de trupe engleze şi că unele vase de război britanice au acostat în porturile Greciei.

S'ar mai putea menţiona şi urările preşedintelui statului „polon" angajat de Churchill adresate regelui Greciei. De fapt grecii ar fi putut prevede acest mod de „solidaritate" a democraţiilor.

Tip. „UNIVERSUL", Str. Brezoianu 23—25